

Kinnitatud:

27.06.2013.
Aire Tammik
Aire Tammik Autokool OÜ juhataja

Õppeasutus:

Aire Tammik Autokool OÜ, registrikood 12304875, aadress Tallinna mnt 33; Rapla.

Koolitusluba nr. 7079HTM

Käesolev õppekava on koostatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse "Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad" alusel.

Nõuded õpingute alustamiseks

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane.

Lisaks peab koolituskursusele vastuvõtmiseks isik omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.

Juhi ettevalmistamise eesmärgid

Esmaõppe korras valmistatakse ette B - kategooria mootorsõidukijuhte nii manuaalkui ka automaatkäiguvahetusega B-kategooria sõiduki juhtimiseks.

Juhi ettevalmistamine peab õpilasele andma teadmised, oskused ja hoiakud liikluses ohutuks käitumiseks ning looma eeldused:

- vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
- juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva liikluskäitumise kujunemisele.

Õpetamise korralduslikud alused

- Juhi ettevalmistamine toimub esmaõppe korras liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis.
- Juhi esmaõpe jaguneb algastme õppeks ja lõppastme õppeks.
- B-kategooria auto piiratud juhi esmaõpe toimub algastmes.
- Liiklusteooriaõppe auditoorse õppevormi ühe õppetunni kestus on 45 minutit.
- Õppesõidutunni kestus on 45 minutit. Õppesõidu tundide vahel peab olema puhkepaus vähemalt 15 minutit.

JUHI ESMAÕPPE JA LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPPETÖÖ MAHUD JA JAOTUS TEEMADE KAUPA.

ESMAÕPPE ALGASTE			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
I MOODUL	Õppe-tunde	I MOODUL	Sõidu tunde
T1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.	0,5	S1.1. Juhi tööasend ja turvavarustus.	1
T1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.	0,5	S1.2. Sõiduki käsitlemine.	1
T1.3. Liiklus kui süsteem.	3	S1.3. Iseseisev sõiduki käsitlemine ja analüüs	1
T1.4. Ohutu liiklemise põhimõtted.	2	S1.IP. Sõiduõpe individuaalse programmi järgi.	
T1.5. Teiste liiklejatega arvestamine.	2		
T1.6. Sõiduki turvalisus.	1		
T1.7. Inimene sõidukijuhina.	1		
+ I mooduli vahetest	0,5		
I mooduli õppetunde kokku	10,5	I Mooduli sõidutunde kokku	3
II MOODUL		II MOODUL	
T 2.1. Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.	2	S 2.1. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	2
T 2.2. Sõidujärjekord sõites.	2	S 2.2. <i>Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides:</i> S 2.2.1. Ringristmike ületamine S.2.2.2. Erinevate ristmike ületamine. S 2.2.3. Sõit ühesuunalisel teel. S.2.2.4. Sõidu lõpetamine ja parkimine. S.2.3. Sõiduki iseseisev juhtimine erinevates liiklussituatsioonides ja analüüs.	2 3 3 2 1
T 2.3. Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.	2		
T 2.4. Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine.	2	S 2.IP. Sõiduõpe individuaalse programmi järgi	
T 2.5. Käitumine liiklusõnnetuse korral.	2		

II mooduli vahetest	0,5		
II mooduli õppetunde kokku	10,5	II Mooduli sõidutunde kokku	13
III MOODUL		III MOODUL	
T 3.1. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	2	S 3.1. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	1
T 3.2. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.	1	S 3.2. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	1
T 3.3. Keskkonda säästev auto kasutamine.	1	S 3.3. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	1
T 3.4. Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.	1	S 3.4. Libedasõidu harjutuste sooritamise.	1
T 3.5. Peatumisteeleonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	S.3.5. Säästlik sõiduki kasutamine, iseseisev liiklemine keerukamates situatsioonides ja analüüs.	2
III mooduli õppetunde kokku	7	III Mooduli sõidutunde kokku	6
JUHI ESMAÕPPE ALGASTME PIMEDA AJA KOOLITUS			
PT. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1	PS. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
Teooriatunde koos moodulite vahekontrollidega esmaõppe algastmes kokku:	29	Sõidutunde esmaõppe algastmes kokku:	23
+ Kooli teooriaeksam:	1	+ Kooli sõidueksam	1
Teooriatunde esmaõppe algastmes kokku:	30	Sõidutunde esmaõppe algastmes kokku:	24
Esmaõppe algastme liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis			
Esmase juhiloa saamine			
LÕPPASTME KOOLITUS			
Teoriaõpe		Sõiduõpe	
LT 1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes	3	LS 1. Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
LT 2. Libedasõidu riskivältimise praktikum.	1	LS 2. Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine õppeväljakul.	1
Kokku lõppastme koolituses	4 t.	Kokku lõppastme koolituses	2 t.

Juhi esmaõppe algaste

Juhi esmaõppe algastme käigus peab juht omandama sellised teadmised, oskused ja hoiakud, et ta oleks võimeline liikluses käituma vastutustundlikult, ohutult, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt ning et ta oskaks juhina realistlikult oma sõiduuskust hinnata ja seda iseseisva juhina jätkuvalt edasi arendada.

Vajaliku õppematerjali omandamiseks on kohustuslikud õppetunnid õppekava alusel jaotatud järgmiselt: teooriatunde on koos mooduli vahetestidega 30 ja sõidutunde koos kooli sõidueksamiga on 24.

Juhi esmaõppe algastme koolituskursuse käigus peab õpilane läbima „Liiklusseaduse” § 100 lõike 8 kohase esmaabikoolituse.

Juhi esmaõppe algastme pimedal sõiduki juhtimise koolitus.

Koolituse raames tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida pimedal sõiduki juhtimise koolitus mis koosneb ühest teooriatunnist praktikumi vormis ja ühest sõidutunnist. Teooriaõpe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril. Sõiduõpe toimub tavaliselt teel, kus õpitakse tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Juhi esmaõppe algastme pimedal sõiduki juhtimise koolituse läbimise kohta teeb koolitaja asjakohase sissekande määruse lisa 3 kohasele koolituskursuse tunnistusele.

Juhi esmaõppe algastme libedasõidu koolitus.

B-kategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus lisaks läbida libedasõidu koolitus, mis koosneb kahest teooriatunnist ja ühest sõidutunnist.

Algastme libedasõidu koolituse eesmärk on luua eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuunalise liikumise valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisel teepinnaga. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teel oludes ning kurvis sõitmist. Luuakse eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi, kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.

Juhi esmaõppe algastme läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

Juhi esmaõppe lõppaste

Juhi esmaõppe lõppastme koolitus hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduuskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu väljakujundamist teeliikluse tingimustes. Lõppastme eesmärk on süvendada algastmes saadud teadmisi ja oskusi ning saavutada iseseisva juhina piisav liiklemise vilumus, mis annab valmiduse juhiloa saamiseks.

Juhi esmaõppe lõppastme koolitus

Juhi esmaõppe lõppastme koolituse eesmärk on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduuskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduvõime süvendamine. Koolitus loob eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit säästlikult, tee- ja ilmastikuoludele vastava sõidukiiruse ning teisi liiklejaid

arvestavalt. Koolitusel selgitatakse ka enda isikuga seotud liikluskäitumisest tulenevaid riske, nende teadvustamist ja oskust riskeeriva käitumisega toime tulla.

B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik peab esmaõppe lõppastme koolituse läbima enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu. Lõppastme koolituse läbimiseks peab olema läbitud ka esmaõppe algastme pimedaja koolitus.

B-kategooria auto piiratud juhtimisõiguse omaja peab läbima lõppastme koolituse siis, kui ta on vahetanud piiratud juhtimisõiguse juhiloa esmase juhiloa vastu.

Lõppastme koolituse kaks teooriatundi toimuvad auditoorses vormis, millest libedasõidu riskivältimise teooriatund toimub praktikumi vormis. Lõppastme koolituse libedasõidu riskivältimise koolitus koosneb ühest praktikumist ja ühest sõidutunnist.

Lõppastme koolituse läbimise kohta teeb koolitaja vastava sissekande koolituskursuse tunnistusele ja edastab asjaomased andmed (õppesõidu toimumise aeg ja koht) kaks tööpäeva enne õppesõidu toimumist elektrooniliselt asukohajärgsele liiklusregistri büroole.

Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

Õppeprotsessi ülesehitus

Juhi esmaõppe algaste on ülesehitatud moodulipõhiselt. Moodul on õppekava sisuline liigitus, mis koondab õppeained läbi ainekaartide ühtseks eesmärgistatud õppekogumiks, mille abil on teooria- ja sõiduõppe õppeained struktureeritud sisu ja valiku järjekorra alusel.

Juhi algastme esmaõppe jaguneb teooriaõppe ja sõiduõppe mooduliteks 1–3.

Juhi algastme esmaõppe läbiviimisel peab iga järgmise mooduli õpetamiseks olema saavutatud eelneva mooduli õpiväljundid ning koolituskursuse lõpetamise eelduseks on antud õppekavas sätestatud kõikide õpiväljundite saavutamine.

Liiklusteooria õppevorm

Liiklusteooria õppevormiks on auditoorne õpe. Liiklusteooriatundides on kombineeritud: loengu vorm, kasutades Power Point esitlusi; tahvlil liiklussituatsioonide arutamine; õppetekstide lugemine ja/või kuulamine; video vaatamine; arutelud; diskussioonid; ülesannete lahendamine, grupitöö jms.

Liiklusteooriaõppe läbiviimiseks võib koolitaja lisaks auditoorsele õppevormile kasutada ka, praktilise töö tunde (edaspidi praktikum) ja konsultatsioone.

Õppe eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks juhi õppel kasutatakse täiendavalt ka iseseisvat õpet, mida ei arvestata vähimate õppemahtude hulka.

Sõiduõpe

Sõiduõppe tunnid toimuvad vastavalt õpilase individuaalsele plaanile sõiduõpetaja aktiivsel juhendamisel. Sõidutundide läbiviimisel arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja ettevalmistust.

1. mooduli sõidutunnid toimuvad õppesõiduplatsil mis on suletud üldliikluseks, et õpilane saaks ohutult harjutada sõiduki käsitlemist.
2. mooduli sõidutunnid toimuvad suuremas osas tänavaliikluses kuni õpilane on

võimeline iseseisvalt sõidukit ohutult juhtima üldliikluses.

3. mooduli sõidutunnid on ette nähtud õpilase sõiduoskuste süvendamiseks.

Hindamismeetodid ja –kriteeriumid.

Teooriaõppes

Õpilane sooritab vahearvestused autokooli klassiruumis peale I ja II mooduli läbimist. Vahearvestuse test sisaldab 30 küsimust ja arvestatuks loetakse test, kus õigeid vastuseid on 28. Iga järgmise mooduli õppe alustamise eeltingimuseks on kõikide eelmiste moodulite arvestuste positiivne sooritus.

Koolituse lõpus tuleb õpilasel sooritada üldine teooriaõppe teadmiste kontroll autokooli klassiruumis. Kooli liiklusteooriaeksam sisaldab 60 küsimust ning arvestatuks loetakse test, kui õigeid vastuseid on 56.

Sõiduõppes

Peale igat õppeetappi viiakse läbi eelnevalt omandatud teadmiste ja oskuste kontroll, mis on vajalik õppeprotsessi ohutuse tagamiseks ja häireteta kulgemiseks. Arvestus loetakse sooritatuks, kui õpilane on omandanud vajalikud sõiduoskused ja saavutanud läbitud mooduli õpiväljundid. Positiivse hinnangu puhul märgistatakse õpilase õpingukaardile "S" (sooritatud). Negatiivse hinnangu puhul „MS“ (mittesooritatud) peab õpilane täiendama oma sõisuoskusi kuni õpiväljundite saavutamiseni. Vajaduse korral on ette nähtud lisatunnid kas autokooli sõiduõpetajaga või juhendajaga. Üleminek järgmise mooduli teemade juurde toimub vaid pärast eelmise mooduli positiivselt sooritatud arvestust.

Pärast õpetaja positiivse hinnangu andmist õpilase ettevalmistuse tasemele sõiduõppe 1. mooduli läbimisel, teeb koolitaja sissekande õpilase õpingukaardile, mis lubab tal alustada sõiduõpet teeliikluses.

Koolitus lõpeb kooli sõidueksamiga kus hinnatakse kõikide moodulite õpiväljundite saavutamist, õpilase valmidust osaleda liikluses iseseisvalt ja vastutama ohutuse eest liikluses.

Vajadusel võib õpilane võtta lisatunde ka pärast autokooli lõpetamist, et vältida omandatud sõiduoskuste ununemist kuni esmase juhiloa saamiseni.

Õppeainete läbimise ajaline plaan

Esmaõppe algastme koolituskursuse minimaalne pikkus on kuus nädalat.

Juhi esmaõppe algastme pimedaja ja riskivältimise libedaraja koolituste pikkused on vähemalt üks päev.

Juhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist. Juhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud.

Lõppastme koolituse pikkuseks on vähemalt üks päev.

Iseseisva töö sisu

1. Tutvudes õppekavaga ning tuginedes ainete üldeesmärkidele, koostab õpilane individuaalse õppeprogrammi koos ajakavaga.
2. Õpilane peab iseseisvalt eelkõige tutvuma ja seejärel läbi töötama kohustusliku kirjanduse, mis on määratud antud õppekava ainekaartides – iga teema läbimine eeldab asjakohaseid teadmisi.

Iga teooriatunni mooduli läbimisel, töötab õpilane läbi teemakohased õppematerjalid ning seejärel sooritab vahekontrolli antud teemal.

Kohustuslik kirjandus

1. Aire Tammik Autokool OÜ õppekava;
2. Liiklusseadus. (2010). *Riigi Teataja I*. 44, 261.
3. Liikluskindlustuse seadus. (2014). *Riigi Teataja I*.
4. Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded. (2011). *Riigi Teataja I*. 58.

Soovitav kirjandus

1. Pirita, J. (2012). *Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus*. TEA Kirjastus.
2. EAKL. (2015) *Liiklustestid*. Pärnu. Trükk Hansaprint.
3. EAKL. (2015). *Liiklusseadus*. Pärnu. Hansaprint OÜ.
4. Niilus, R. (2015). *Liiklusülesanded*. Jeppe Auto.
5. Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele. (2011). *Riigi Teataja I*. 18.

Juhendaja roll ja võimalused juhendaja kaasamiseks

Täiendava õppesõidupraktika saamise eesmärgil on võimalik kaasata õppesõidu juhendajat. Juhendajad on teretulnud õppesõidu tundidesse, et iseseisev sõiduõpe kulgeks õiges suunas. Oluline on, et juhendaja oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetaks õpet autokoolis vastavalt Aire Tammik Autokool OÜ õppekavale.

1. ALGASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

1.1. Teooriaõpe

T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku auditoorset tundi + 0,5 t on vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 0,5 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Täiendavalt võib õpilane kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Pole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja autokooli õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Lua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi antud teema kohustusliku kirjanduse materjalid ja seab isiklikud õppe-eesmärgid. Koostab individuaalse õppeplaani (esitab autokoolile paberikandjal, vormistus - vaba).
Kohustuslik kirjandus	LS §4; 5; 100-106; 109. Autokooli õppekava.

T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku auditoorset tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 0,5 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplan – õppetöö ajaline jaotus, iseseisv töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli

	õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Iseseisva töö sisu	Iseseisvalt täiendavalt töötab läbi enda koostatud individuaalse õppeplaani, mis tugineb õppekava ja õpilase püstitatud isiklikele õpieesmärkidele.
Kohustuslik kirjandus	Autokooli õppekava.

T 1.3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 3 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning „Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi kohustusliku kirjanduse materjalid.
Kohustuslik kirjandus	LS §2-4; 6-8; 10-13; Majandus- ja Kommunikatsiooniministri määrus „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele“ RT1,03.03.2011,6; J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”, lk.9-14; 37-39; 45-64;

T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine" ja „Liiklus kui süsteem”.
Aine lühikirjeldus	Võimalikke eettulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi kohustusliku kirjanduse materjalid.
Kohustuslik kirjandus	LS § § 15-19; 33; 39; 50; 59; 61; J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus” lk.34-36; 40-43; 72; 157-178; 189-201; 195.

T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud I mooduli teemad: 1.1.-1.4.
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine	Luu eeldused teiste liiklejatega arvestava käitumise

üldeesmärgid	kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi kohustusliku kirjanduse teemakohased õppematerjalid. Lisaks tutvub LS §152-165.
Kohustuslik kirjandus	LS § 16-19; 22-27; 31-38; 84. J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus” lk. 29-36; 47;48; 70;73;98;99;113;150;156;157.

T 1.6	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku auditoorset tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 1 auditoorne tund, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud I mooduli teemad: 1.1.-1.5.Turvahalli külastus võib toimuda algastme koolituse jooksul.
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab auto kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele;

	• teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi kohustusliku kirjanduse materjalid.
Kohustuslik kirjandus	LS § 28-30; 72; 73; J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus” lk. 216-235.

T 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku auditoorset tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 1 auditoorne tund, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud I mooduli teemad: 1.1.-1.5.
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus” lk. 189; 226. Tutvuda õppejõu poolt koostatud õppematerjaliga: „Sõidukijuhide riskeeriv käitumine”.
Kohustuslik	LS § 69; 70; 148; 149; 264.

kirjandus	
-----------	--

T 2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe I moodul ja edukalt sooritatud kõik I mooduli teemade vahearvestused.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus” lk. 15-...; 27-33; 44; 92-123; 129; 134-145; 148; 153.
Kohustuslik kirjandus	LS § 37-50

T 2.2	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul ja edukalt sooritatud kõik I mooduli teemade vahearvestused.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega

	külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. 92-155.
Kohustuslik kirjandus	LS § 56-60.

T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatut. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul ja edukalt sooritatud kõik 1. mooduli teemade arvestused.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigu saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnoos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida

	ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi õppejõu poolt jagatud õppematerjali.
Kohustuslik kirjandus	LS § 15; 45; 46; 50; 64-67.

T 2.4	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatu. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe I moodul ja edukalt sooritatud kõik I mooduli teemade vahearvestused.
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. lk.83-90.
Kohustuslik	LS § 20; 21; 61-63; 68; 166; 167; 186-190;

kirjandus	
-----------	--

T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi+0,5 t vahearvestus.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatu. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe I moodul ja edukalt sooritatud kõik I mooduli teemade vahearvestused.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. 184-187.
Kohustuslik kirjandus	LS § 81; 168-172; Liikluskindlustuse seadus.

T 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 2 auditoorset tundi, iseseisva töö maht on piiramatu. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul ning edukalt sooritatud 1. ja 2. mooduli teemadel vahearvestused.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Aine raames viiakse läbi praktikum teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid ei häirita. Tavaliiikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse praktikum läbi 2 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud

	sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohaldatud sõiduk, kuid oma sõidutunni sõidab iga õpilane õppesõidukiga. Praktikumi käigus sõidab iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni (vt algastme koolituse sõiduõppe ainekaart "Möödasõit, möödumine, ümberpõige"). Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teist moodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Praktikumi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit (inglise k <i>coaching</i>).
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. 74-80; 175 (möödasõit pimedal ajal); 181 (takistusest möödaroolimine); 196-198.
Kohustuslik kirjandus	LS § 51-55.

T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku auditoorset tundi.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 1 auditoorne tund, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;

	• mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. 15-26; 216-221; 225(GPS autos).
Kohustuslik kirjandus	LS § 88-92.

T 3.3	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 1 auditoorne tund, iseseisva töö maht on piiramatut. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Luua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk. 232-235.
Kohustuslik kirjandus	LS § 13; 193-263;

T 3.4	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.

Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Kohustuslike õppetundide arv	Vähemalt 1 auditoorne tund, iseseisva töö maht on piiramatult. Vajadusel õpilane võib kasutada konsultatsioone.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Rasked tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteede sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”; lk.34-49; 160-167; 172-178; 180-184; 214.
Kohustuslik kirjandus	LS § 40-47; 50; 61- 63.

T 3.5	Peatamisteede pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe algastme libedasõidu koolitusse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteede pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteede sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine

	mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgvahe valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi teemakohased materjalid J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”
Kohustuslik kirjandus	LS ja koolitaja poolt koostatud õppematerjal.

1.2. Sõiduõpe

S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi. Tutvuda sõiduki käsiraamatuga ehk kasutusjuhendiga.
Juhendaja roll	Osata suunata juhti tööasendi reguleerimisel, turvavarustuse kasutamisel ja auto tehnoseisundi kontrollimisel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 1.2	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund. Sõidutundide kogumaht sõltub sellest kui palju sõidutunde on vaja, et saavutada õpiväljundid.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Juhendaja roll	Osata suunata juhti sõiduki käsitlemisel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.
S 1.3.	Iseseisev sõiduki käsitlemine ja analüüs
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse
Sõidutundide arv	1 sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend", turvavarustus" ja „Sõiduki käsitlemine“.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni

	saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teedel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • õpilane oskab käsitleda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel. Õpetaja esitab suunavaid küsimusi õpilase kaasamiseks. Kõigepealt seletatakse ja näidatakse õpilasele ette, mida ja kuidas ta peab tegema. Sõidutunni lõpuks peab ta saama nende toimingutega iseseisvalt hakkama. Õppemetoodika põhineb sellel, et õpilane saaks koolitusest õigesti aru. Sõidutunni lõpus arutletakse, mis tuli õpilasel hästi välja ja mida peaks veel harjutama, tehakse järeldused.
Juhendaja roll	Osata suunata juhti sõiduki käsitlemisel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 1.IP.	Sõiduõpe individuaalse programmi järgi
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse
Sõidutundide arv	Piiramatult
Aine läbimise eeltingimused	Puuduvad
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kohas, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal nt. õppesõiduväljakul, vastavalt õpilase soovidele ja vajadustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse võimalused õpiväljundite saavutamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust oskab õpilane toime tulla kõikide praktiliste tegevustega, mis on vajalikud esimese mooduli läbimiseks.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning

	jälgides enda tegevust.
Juhendaja roll	Osata suunata juhti sõiduki käsitlemisel Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.1	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrte sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki

	juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse koht, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada liiklemist vähese liiklusega teel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.2	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
S 2.2.1	Ringristmike ületame
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine ja moodul 2 aine: Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut lähenedes ringristmikule ja sellel liigeldes. Pidades silmas ringristmiku eripära: tema suurust, paiknemist suubuva tee suhtes, radade arvu, sõidujärjekorra reeglite kohaldamist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ringliikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; - omab ringristmikul erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi; - teab ringliiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;

	• mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, ringliiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega ringliiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimisel läbitakse erinevaid ringristmikke, valides kohta ja aega, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada liiklemist ringliiklusega teedel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.2.2	Erinevate ristmike ületamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine: Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega ristmikel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse ristmikel liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist ristmikel liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel ristmikule lähenedes, teede lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel, sõidujärjekorra reeglite kohaldamist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ristmikel liikluses osalemiseks, vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase

	vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erinevate ristmike ületamistega seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erinevatel ristmikel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erinevatel ristmikel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud ristmikul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimisel läbitakse erinevaid ristmikke, valides kohta ja aega, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada liiklemist erinevatel ristmikel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.2.3	Sõit ühesuunalisel teel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 3 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine: Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3.

	moodulis. Harjutatakse ühesuunalise liiklusega teel osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist ühesuunalise liiklusega teel olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu ühesuunalise liiklusega teel osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ühesuunalisel teel liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; - omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; - teab ühesuunalise liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; - mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; - omab realistlikku arusaama isiklikest, ühesuunalisel teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega ühesuunalistel teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; - kohanema liikluses toimuvate muutustega; - on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; - on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimisel läbitakse erinevaid ühesuunalisi teid, valides kohta ja aega, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada liiklemist erinevatel ühesuunalistel teedel. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.2.4	Sõidu lõpetamine ja parkimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi vähese liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripäradele: tähelepanu suunamist peatumisel ja parkimisel olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel, raudteeülesõidukohtade lähedal, manöövrivate sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused sõidu lõpetamisel (peatumisel ja parkimisel) vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab sõidu lõpetamisel (peatumisel ja parkimisel) seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõidu lõpetamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamise ja parkimisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames

	omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse vähese liiklusega tee või parkla, kus muud liiklust palju ei segata.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõidu lõpetamist ja parkimist. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 2.3	Sõiduki iseseisev juhtimine erinevates liiklussituatsioonides ja analüüs
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrte sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitleda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides, • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teedel;

	• oskab peatuda ja parkida; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; oskab kohaneda liikluses toimuvate muutustega; on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Maanteeõidul valitakse selline marsruut, kus oleksid nii laiemad eraldusribaga teed kui ka kitsamad teed ohtliku teepeenraga. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamis-kriteeriumid	Õpiväljundid on saavutatud.

S 2.IP.	Sõiduõpe individuaalse programmi järgi
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Sõidutundide arv	Piiramatult
Aine läbimise eeltingimused	Puuduvad
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi erinevatel teedel vastavalt õpilase soovidele ja vajadustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse võimalused õpiväljundite saavutamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust oskab õpilane toime tulla kõikide praktiliste tegevustega, mis on vajalikud teise mooduli läbimiseks.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist erinevates liiklussituatsioonides, sh ka sõidu lõpetamist ja parkimist. Juhendaja jaoks on oluline,

	et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.
--	--

S 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliselt on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädessõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teist moodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; - mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; - oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna

	vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpöike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Sõidutund viiakse läbi samaaegselt praktikumiga. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Sõidutunni läbiviimiseks on vaja 2-3 õppesõidukit ja õpetajat. Igas autos võib olla mitu õpilast. Autode vahel suheldakse sidevahendite kaudu.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada möödasõitu ja möödumist ning möödasõidetava rollis olemist. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 3.2	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Võib kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet, sel juhul iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Vastavalt tee viitadele ja numbritele, liikuda punktist A punkti B kasutades selleks ka navigeerimisseadmeid või kaarti. Näiteks: teine õpilane loeb kaarti.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist punktist A punkti B erinevaid seadmeid ja vahendeid kasutades. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 3.3.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Marsruudil selgitatakse, kuidas säästlikku sõitu järgides saab ära kasutada maastiku eripära. Selgitatakse õigete sõiduvõtete vajalikust, liikluse jälgimise vajadust ja nende põhimõtteid.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist, kasutades selleks õigeid sõiduvõtteid ja osata suunata liiklust jälgima. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

S 3.4.	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. Mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teooriatundi T.3.5 „Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki-ja külgsuhte valikuks peab õpilane teadma, kui kiirasti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki-ja külgsuhtega. Lua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • oskab kurvis liikudes valida teeoludele sobiva sõidukiiruse; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki-ja külgsuhtega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.

S 3.5	Säästlik sõiduki kasutamine, iseseisev liiklemine keerukamates situatsioonides ja analüüs.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe kõik moodulid.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine üldeesmärgid	Õpilase iseseisva liiklemise eesmärk on jõuda järelduseni, kas õpilase teadmised, oskused, käitumine ja hoiakud vastavad juhi kvalifikatsiooninõuetele, mis tulenevad MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded".
Õpiväljundid	Pärast hindamist õpilane: • oskab juhtida sõidukit vastutustundlikult ja keskkonda säästvalt; • oskab iseseisvalt sõita keerukamates liiklussituatsioonides täites Liiklusseadusest ja teistest liiklusalastes õigusaktidest tulenevaid nõudeid; • omab teadmisi, oskusi ja hoiakuid liikluses käitumiseks vastavalt B- kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele st. vastab MKM määrusele nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded".
Iseseisva töö sisu	Rakendada koolituse raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust. Võimalusel kaasata juhendaja.
Hindamis-meetodid	Kooli sõidueksam.
Hindamis-kriteeriumid	Õpiväljundid on saavutatud.

S.IP individuaal-programm	Sõiduõpe individuaalse programmi järgi
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse
Sõidutundide arv	Piiramatu
Aine läbimise eeltingimused	Puuduvad
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kohas, kus muud liiklust ei häirita. Erinevatel teedel. Vastavalt õpilase soovidele ja vajadustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse võimalused õpiväljundite saavutamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust oskab õpilane iseseisvalt ohutult osaleda liikluses.

Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist erinevates liiklussituatsioonides. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

2. JUHI ESMAÕPPE PIMEDA AJA KOOLITUSE AINEKAARDID

2.1. Teoriaõpe

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe juhi esmaõppe pimeda aja koolitusse
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik tund (praktikum).
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidatakse: - nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; - millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; - kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõppe viiakse läbi praktikumi vormis muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmise seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; - mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; - omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega; - saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi teemakohased õppematerjalid: J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”, lk. 21-26; 40-

	43; LS §40-44.
Kohustuslik kirjandus	Õppejõu poolt jaotatud lisamaterjal.

2.2. Sõiduõpe

PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe juhi esmaõppe pimeda aja koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2 mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal viiakse koolitus läbi teeliikluseks suletud alal või õppesõiduväljakul. Õppesõidu läbiviimise koht peab olema valgustamata ja piisava pikkusega minimaalselt 250 meetrit. Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) ” Pimeda ajal sõiduki juhtimine ” õpitut tavalii klusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastutulijaga kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu a eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luu a eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luu a eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimeda ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja kül gvahega ning kasutada õigeid tulesid.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; - mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; - teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; - oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; - teab isiklikke, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud, tugevaid ja nõrku külgi; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Selgitatakse õigete sõiduvõtete

	vajalikust, ohutuse tagamist ja teiste liiklejatega arvestamist.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada sõitmist pimedal ajal, kasutades selleks õigeid sõiduvõtteid ja osata rõhutada teiste liiklejatega arvestamist. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

3. JUHI ESMAÕPPE LÕPPASTME AINEKAARDID

3.1 Teooriaõpe

LT 1	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Koolituse maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Kohustuslike õppetundide arv	3 õppetundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1.; 2.; ja 3. moodul.
Aine lühikirjeldus	Et juht oleks võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teaks, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamistekonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Näidatakse, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamistekonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Näitlikustada juhi võimalusi sõiduk peatada erinevatelt sõidukiirustelt. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab läbi teemakohased õppematerjalid raamatus: J.Pirita „Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus”, lk. 236-240.
Kohustuslik kirjandus	Õppejõu poolt koostatud teemakohased õppematerjalid.

3.2 Sõiduõpe

RS	Algastme libedaraja riskivältimise harjutused
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme juhi esmaõppe lõppastmesse
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 tund.
Aine läbimise	Läbitud kõik 1.; 2.; ja 3. mooduli sõidutunnid. Viiakse läbi

eeltingimused	vahetult peale teemat RT „ Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid “ läbimist.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõiduki peatama. Koolituse käigus näitlikustatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasuskiirusest. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist erinevalt sõidukiirusest erineval teekattel. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna hea.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduki peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuuna hea.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvõimust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Selgitatakse õigete sõiduvõtete vajalikkust, ohutuse tagamist ja teiste liiklejatega arvestamist.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada pidurdamist sh ka äkkpidurdamist, kasutades selleks õigeid sõiduvõtteid ja tagades sõidu ohutust. Osata rõhutada teiste liiklejatega arvestamist ja õige sõidukiiruse valiku tähtsust. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

4. LÕPPASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

4.1. Teooriaõpe

LT 1	Keskkonda säästev ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 3 tundi

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse, kuidas liiklusõnnetuste peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks akohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamisele ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Iseseisva töö sisu ja hindamine	Õpilane töötab läbi teemakohased õppematerjalid. Seejärel sooritab teemakohase arvestuse.
Õpetamise meetodid	Väitlus, õnnetusjuhtumite uurimine, probleemide lahendamine, enesehinnangu küsimustikud, videod + arutelud: juhi käitumisele hinnangu andmine.
Kohustuslik kirjandus	Õppejõu poolt koostatud teemakohased õppematerjalid.

LT 2	Libedasõidu riskivältimise praktikum
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 1 tund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud esmaõppe algastme koolitus ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Et juht oleks võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teaks, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma, millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitavus taastada). Praktikumi käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja

	tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppevaljakul turvahallis ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Praktikum viiakse läbi soovitatavalt rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast. Praktikumi käigus analüüsitakse peatumisteedkonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskusest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatteiseärasustest jms ning mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul. Lisaks analüüsitakse kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida ohutuse tagamiseks.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks, sest juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed. Näidata, et • blokeeritud rattaga auto ei ole juhitav; • peatumisteedkonna pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatte iseärasustest; • sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; • kui ruumi on vähe, tuleb vähendada kiirust; • juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdusteedkond palju pikem kui kuival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteedkonna pikkus erinev; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Õpilane töötab teemakohased õppematerjalid. Seejärel sooritab teemakohase arvestuse.
Kohustuslik kirjandus	Õppejõu poolt koostatud teemakohased õppematerjalid.

4.2. Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja

eeltingimused	keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. „Käitumine libedates teeoludes“ teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine“ või teema „Käitumine libedates teeoludes“.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõeldakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase autoga ja oma vastutusel. Kui õpilase autol ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel kaasata juhendaja. Rakendada sõidutunni raames omandatud teadmisi ja oskusi arendades oma sõiduvilumust ning jälgides enda tegevust.
Õpetamise korralduslikud alused	Arvestades õpilaste soove ja nende individuaalseid õppeprogramme, võib sõidutunni läbiviimisel samaaegselt kasutada praktikumi. Sõidutunni läbiviimiseks valitakse aeg ja koht, kus muud liiklust ei segata. Selgitatakse õigete sõiduvõtete vajalikkust, ohutuse tagamist, keskkonda säästmist ja teiste liiklejatega arvestamist.
Juhendaja roll	Võimalusel harjutada säästliku sõidustiili süvendamist, kasutades selleks õigeid sõiduvõtteid ja tagades sõidu ohutus. Osata rõhutada teiste liiklejatega arvestamist ja õige sõidukiiruse valiku tähtsust. Juhendaja jaoks on oluline, et ta oleks kursis õppetunni sisu ja eesmärkidega ning toetab õpet autokoolis.

LS 2	Libedaraja riskivältimise harjutused
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 3 sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määdatakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõpe „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ ja libedasõidu

	riskivältamise praktikum.
Aine lühikirjeldus	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältamise praktikum“ läbimist. Sõidutunnis analüüsitakse: • peatamistekonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatte iseärasustest jms; • mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul; • kui suurt piki- ja külgevahet tuleb hoida. Sõidutunnis harjutatakse: • äkkpidurdamist; • kurvis sõitmist ja pidurdamist; • takistusest ümber põikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused: • oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks; • mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdada; • teab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Rakendada koolituse raames omandatud teadmisi ja oskusi oma sõidustiili arendamisel riski vältimise eesmärgil.